

Referat fra det 19. ordinære skovrådsmøde

Tid og sted: d. 13. november 2019 kl. 10.00-14.30 Miljø- og Fødevareministeriet, Slotsholmsgade 12, mødelokale B, stueplan

På Skovrådsmødet deltog:

Carsten With Thygesen	(Formand)
Niels Otto Lundstedt	Dansk Skovforening
Tanja Blindbæk Olsen	Dansk Skovforening
Johan Tesdorpf	Landbrug & Fødevarer
Henrik Skibsted Jakobsen	Danske Træindustrier
Nora Skjernaa Hansen	Danmarks Naturfredningsforening
Henrik Wejdling	Dansk Ornitologisk Forening
Jes Lind Bejer	Friluftsrådet
Vivian Kvist Johannsen	IGN, Københavns Universitet
Sofie Tind Nielsen	WWF
Michael Glud	HedeDanmark
Hans Henrik Bruun på vegne af Jacob Heilmann-Clausen	CMEC, Københavns Universitet
Lisbet Christoffersen	Verdens Skove
Troels Garde Rasmussen på vegne af Mette Jensen	Kommunernes Landsforening
Kristian Gernow	Skovdyrkerne
Jesper Fredshavn	DCE, Aarhus Universitet

Afbud:

Ingen

Fra sekretariatet deltog:

Christian Lundmark Jensen	Miljø- og Fødevareministeriets departement
Katrine Barnkob Lindgreen	Miljø- og Fødevareministeriets departement
Clara Guttman Andersen	Miljø- og Fødevareministeriets departement

Fra Miljøstyrelsen deltog:

Rikke Reumert Schaltz	Miljøstyrelsen
-----------------------	----------------

Eksterne oplægsholdere:

Thomas Nord-Larsen	IGN, Københavns Universitet
--------------------	-----------------------------

1. Velkomst - introduktion til dagens program

Carsten With Thygesen bød velkommen og glædede sig over, at alle skovrådets medlemmer var repræsenteret ved mødet. Han henstillede til alle om fremover at give sekretariatet rettidig melding om deltagelse ved møderne, så der ikke skal bruges unødigt tid på afklaring herom.

2. Godkendelse af dagsorden

(Til godkendelse)

Dagsordenen blev godkendt med følgende ændringer:

Carsten With Thygesen oplyste, at miljøministerens besøg var fremrykket til kl. 11, og foreslog i konsekvens deraf, at dagsordenspunkterne 7 og 8 blev rykket frem hhv. som nye pkt. 4 og 6 (*dvs. med ny rækkefølge som i nærværende referat, Sekr.*).

Tanja Blindbæk Olsen savnede generelt, at Skovrådets sekretariat mere systematisk ville give en opdatering på den internationale skovpolitik på skovrådsmøderne og henstillede til, at dette blev overvejet ved planlægning af fremtidige møder.

3. Godkendelse af referat fra mødet den 2. oktober 2019

(Til godkendelse)

Christian Lundmark Jensen oplyste, at sekretariatet selv havde fundet en fejl nederst side 6, hvor "søgt 28 mio kr." skulle rettes til "søgt 46 mio kr.", og at der ikke var modtaget øvrige ændringsforslag.

Vivian Kvist Johannsen gjorde opmærksom på, at omtalen af IGN's phd-projekt øverst side 10 skulle præciseres. Hun ville bede Inger Kappel Schmidt (stedfortræder for Vivian Kvist Johannsen på mødet d. 2. oktober 2019) specificere sin bemærkning om det phd-projekt, der er på vej fra IGN.

[Sekretariatet har efterfølgende fået tilsendt en præcisering af Inger Kappel Schmidts bemærkning, som er indført i referatet: "Inger Kappel Schmidt oplyste, at IGN har et phd projekt på vej på området med fokus på assisteret spredning. Dertil har Bo Larsen sammen med Jørgen Nimb Lassen (Landskabsværkstedet) gennemgået en række skovrejsningsområder ift. biodiversitet", Red.]

Kristian Gernow var tilfreds med referatets ordlyd, men ønskede aht. orienteringen af baglandet at det havde været sendt ud tidligere.

Med disse kommentarer og ændringer blev referatet godkendt.

4. Formandens møde med ministeren og plan for ministerens besøg

(Til orientering/drøftelse)

Carsten With Thygesen orienterede om, at der siden skovrådsmødet d. 2. oktober 2019 og indkaldelsen den 1. november til dagens møde var kommet flere oplysninger om processen for regeringens natur- og biodiversitetspakke. Der havde været interessentmøde på Marienborg d. 4. november. Herefter var der tilrettelagt en proces, hvor alle interesserede kunne give input inden årets udgang. Det forventedes desuden, at der derefter ville blive afholdt et naturtopmøde, som - selvom

tidspunktet endnu ikke var kendt – efter formandens opfattelse kunne give anledning til at overveje, om Skovrådet skulle prøve at fremrykke sin egen tidsplan for arbejdet med biodiversitet i skov. Dette med henblik på at øge chancen for at bidrage med input, der ville kunne indgå i de videre overvejelser i arbejdet med natur- og biodiversitetspakken. Formanden oplyste, at han havde vendt disse overvejelser med sekretariatet og ønskede, at Skovrådet var bekendt med overvejelserne inden mødet med ministeren. Han tilføjede, at han efter mødet ville give forslag til, hvornår og hvordan Skovrådet kunne arbejde videre med biodiversitetstemaet og mulige kommende anbefalinger fra Skovrådet.

Formanden orienterede om sit møde med miljøministeren d. 4. november 2019. De havde bl.a. talt om Skovrådets rolle, og hvordan Skovrådet bedst kan bidrage med input i sit fremadrettede arbejde. Formandens generelle indtryk var, at det er en fordel, hvis Skovrådet giver langsigtede anbefalinger med bred tilslutning blandt Skovrådets medlemmer. Formanden havde desuden gennemgået Skovrådets anbefalinger om biomasse for miljøministeren. Han rekapitulerede derefter planen for miljøministerens besøg – et oplæg fra ministeren fulgt af en kort bordrunde, hvor hvert medlem ville få lejlighed til et byde ind med idéer til, hvordan Skovrådet giver bedst værdi fremadrettet.

5. Skovens tilstand – Skovstatistik 2018

(Til orientering)

Resumé:

Thomas Nord-Larsen (IGN) præsenterede den nyeste nationale skovstatistik fra IGN, Skovstatistik 2018. Den belyser status og udvikling for udvalgte indikatorer i de danske skove. Præsentationen fokuserede på skovrejsning og biodiversitet. Den er eftersendt til skovrådet sammen med supplerende data fra KU om dødt ved. [Sekretariatet bemærker: Læs fodnote 1 (s. 3)]

Carsten With Thygesen bød velkommen til Thomas Nord-Larsen fra KU/IGN, der var inviteret til at præsentere den nye skovstatistik, Skovstatistik 2018.

Thomas Nord-Larsen fortalte, at publikationen i år medtager færre kriterier end tidligere – dem IGN selv har kunnet måle på - og at han i oplægget især ville fokusere på skovrejsning og biodiversitet. Han fremhævede blandt andet, at

- skovarealet så ud til at være steget svagt, men at udsvinget lå inden for usikkerhedsmarginen,
- kulstoflageret i træernes levende biomasse siden 1990 er øget med en mængde, der svarer til at fjerne 39 mio. tons CO₂ fra atmosfæren,
- skovene har en stor andel af ensaldrende bevoksninger, som er plantet eller er skærmforynget,
- 5 % af skovarealet er uensaldrende naturskov,
- arealet med eg er steget og arealet med rødgran og fyrrearter er faldet,
- der observeres dødt ved på 30 % af prøvefladerne og at mængden af dødt ved samlet set er faldende, herunder særligt mængden af dødt ved fra nåletræer og mængden af stående dødt ved¹. Han bemærkede, at det er svært at gisne om årsagerne hertil, og nævnte selv som mulige faktorer,

---

¹KU (IGN) er efter præsentationen i Skovrådet blevet opmærksomme på, at den præsenterede Skovstatistik 2018 havde fejl i opgørelsen af dødt ved. Mængden af dødt ved var ifølge en pressemeddelelse fra KU beregnet til at være faldet til 3,4 kubikmeter pr. hektar skov, men den viste sig at være steget til 6,1 kubikmeter pr. hektar. IGN har som konsekvens af den nye beregning udgivet en revideret udgave af Skovstatistik 2018 (<https://ign.ku.dk/samarbejde-med-ign/forskningsbaseret-raadgivning/skovovervaagning/danmarks-skovstatistik/>)

at det er længe siden der været voldsomme stormfald og at priserne på flis er fordelagtige for tiden.

Nora Skjerna Hansen spurgte, om der er forskel på mængden af dødt ved i privatejet skov og offentligt ejet skov samt hvilken minimumsdiameter, der anvendes for dødt ved i statistikken.

Vivian Kvist Johannsen svarede, at IGN lavede undersøgelser der viste, at Naturstyrelsens arealer havde betydeligt mere dødt ved. [Note: Omkring 50% mere dødt ved].

Thomas Nord-Larsen svarede, at kun dødt ved over 10 cm i diameter registreres.

Henrik Wejdling spurgte, hvorfor mængden af dødt ved pr. hektar i ensaldrende skov er større end i uensaldrende skov (tabel 4.12 i Skovstatistik 2018)².

Thomas Nord-Larsen svarede, at tabellen ikke viser mængderne pr. hektar for de enkelte driftsformer, men fordeler mængderne til totalarealer på hhv. landsbasis og regionsbasis.

Hans Henrik Bruun fandt det muligt, at nedgangen i dødt ved skyldes, at der er gået lang tid siden sidste kraftige stormfald og bemærkede, at dødt ved typisk kommer i puljer som følge af naturlig dynamik, og at dette er godt. Den naturlige dynamik mangler i skovene, sagde han.

Vivian Kvist Johannsen fremhævede, at der for hvert års skovstatistik indgår fem års data. Virkningerne af et stort stormfald i 2013 blev derfor i statistikken jævnet noget ud.

Jesper Fredshavn fandt det positivt med den store opmærksomhed på dødt ved, men undrede sig samtidig over, at det alligevel gik den gale vej. Han spurgte om der var en forklaring på, at faldet i dødt ved alene var registreret i det stående døde ved, ikke det liggende.

Michael Glud bemærkede, at skovbruget ofte – efter eksperterets retningslinjer - efterlader stabile, *levende* træer ved afdrift, og at der går lang tid før de dør. Det er en udbredt opfattelse, at dette er godt. Han understregede, at man måtte have tålmodighed med at se en stigning i mængden af dødt ved.

Nora Skjerna Hansen bemærkede, at man regner med at gamle urørte skove vil have omkring 130 m³ dødt ved pr. hektar, og at flere forskere finder, at man skal op på 30-50 m³ dødt ved pr. hektar. Derfor bør man ikke kun fokusere på de i det lys relativt små udsving i Danmark, men i det hele taget på, at niveauet for dødt ved i danske skove er meget lavt.

Niels Otto Lundstedt fandt, at der var det positive ved problematikken, at den er håndgribelig og forholdsvis nem at gøre noget ved. Han tilføjede, at mange skovejere har fokus på at efterlade dødt ved og at mængden af dødt ved fra løvtræer vil stige. Men man måtte have forståelse for, at det tager tid.

Sofie Tind Nielsen bemærkede, at certificeringen ikke er steget meget i de senere år, og at Danmark ligger i bund internationalt. Det bør der handles på, mente hun.

Henrik Skibsted Jakobsen fandt, at der kan være en sammenhæng mellem flismarkedet og mængden af dødt ved i skovene. Gode priser fører til større udtag. Han foreslog, at Skovrådet kan overveje at give mere specifikke anbefalinger om, hvad skovejere kan gøre, og hvad det gør godt for.

---

² IGN's reviderede version af Skovstatistik 2018 (udgivet i 2020) viser, at der er mere dødt ved i uensaldrende driftskov end i ensaldrende plantet skov.

Nora Skjernaa Hansen bemærkede, at kun ca. 30 % af det danske skovareal er certificeret. Der skal være mere certificeret skov, mere urørt skov og mere information. Hun fandt det oplagt at se på dette i forbindelse med implementeringen af EU direktivet om vedvarende energi.

Vivian Kvist Johannsen tilbød, at supplerende data om dødt ved kunne sendes ud med referatet.

Jes Lind Bejer spurgte, om planlagte ændringer i formatet for Miljøstyrelsens miljøtilstandsrapport medfører tilsvarende formatændringer for skovstatistikken, og om indikatoren for friluftsliv ændres.

Rikke Reumert Schaltz svarede, at det ikke er alle indikatorer i skovstatistikken, der er med i miljøtilstandsrapporten, men at Miljøstyrelsen ikke efterspørger noget bestemt i skovstatistikken på baggrund af ændringerne i miljøtilstandsrapporten.

Vivian Kvist Johannsen svarede, at IGN registrerer adgangsforhold på prøvepladerne, men ikke antallet besøgende, da det kræver en anden type undersøgelser.

Carsten With Thygesen takkede for oplægget og den efterfølgende drøftelse og konkluderede at skovstatistikken er et værktøj, som Skovrådet løbende kan bruge til at følge skovenes udvikling.

6. Besøg af miljøminister Lea Wermelin

Resumé:

Formanden bød miljøminister Lea Wermelin velkommen til skovrådet. Ministeren takkede for invitationen og kvitterede for Skovrådets arbejde, herunder rådets anbefalinger om biomasse fra september 2019. Derefter orienterede hun om igangværende arbejder i regeringen på natur- og klima-området. Skovrådets medlemmer gav derefter hver især en kort præsentation af sig selv og deres organisation og en vurdering af, hvordan Skovrådet skaber bedst mulig værdi fremover. Afslutningsvis takkede formanden på hele rådets vegne for ministerens besøg og for en god dialog.

Frokostpause

7. Fagligt notat om kulstofbinding ved skovrejsning

(Til orientering)

Resumé:

Vivian Kvist Johannsen præsenterede IGNs notat om kulstofbinding ved skovrejsning, som var bestilt af Miljø- og Fødevarerministeriet. Præsentationen er eftersendt til Skovrådet.

Christian Lundmark Jensen oplyste, at notatet var bestilt af Miljø- og Fødevarerministeriet som fagligt input til brug for effektivvurderinger på klimaområdet. Behovet herfor var stigende, og der ville også kunne forventes efterspørgsel efter supplerende eller uddybede beregninger senere.

Vivian Kvist Johannsen oplyste, at notatet fokuserer på skovrejsningens effekter på fem forskellige kulstofpuljer: 1) levende biomasse over jorden, 2) levende biomasse under jorden 3) dødt ved, 4) litterlaget og 5) kulstof i jord. Det omregner til CO₂-ækvivalenter. Hun fremhævede skovenes dobbelte funktion som kulstoflager og kilde til fornybare ressourcer gennem løbende optag og hugst. Hun nævnte, at kulstofbindingen afhænger af vækstvilkår, træartsvalg og forvaltning og at rodmassen svarer til 18-20% af den overjordiske vedmasse. Hun tilføjede, at der i Danmark er et relativt stort hugststudtag sammenlignet med andre lande, idet ca. halvdelen af det samlede danske skovoptag bliver

hugget væk inden rotationsalderen. Det døde ved udgør en relativt lille del af den samlede kulstofpulje. De organiske og fugtige jorde udgør 5-10% af skovarealet og skovrejsningen. Der er en anden dynamik i de systemer og kulstofindholdet i disse jorde er større end i mindre fugtige jorde. Hvis man ændrer hydrologien, kan dynamikken ændres. Selvom det er et lille areal, kan de godt betyde noget væsentligt.

Niels Otto Lundstedt spurgte om det større lager i organiske jorde også betød, at der vil være et større totalt kulstoflager i skov på organiske, fugtige jorde, når tilvæksten af den overjordiske, levende biomasse er lavere på organiske jorde.

Vivian Kvist Johannsen oplyste, at det er et dårligt belyst område og svært at svare entydigt på.

Nora Skjernaa Hansen spurgte, om den reducerede udledning fra landbrugsarealet var indregnet i tallene, og om der i de akkumulerede tal var taget højde for klimagassernes levetid i atmosfæren. Hun spurgte også, om det er muligt at opstille scenarie for ekstensiv tilplantning med et lavere plantetal.

Vivian Kvist Johannsen svarede, at reduceret udledning fra landbrugsarealer ikke er medregnet, da notatet kun belyser kulstofbinding ved skovrejsning. Hun tilføjede, at der principielt godt kunne opstilles flere scenarier end dem, der allerede indgår og er regnet på.

Hans Henrik Bruun bemærkede, at overvanding af de organiske landbrugsjorde kan reducere og måske helt stoppe udledningen af klimagasser fra disse.

Carsten With Thygesen takkede for oplægget og den efterfølgende drøftelse. Han oplyste, at Vivian Kvist Johannsens præsentation ville blive eftersendt.

8. Vedtagelse af kommissorium for underudvalg om biodiversitetshensyn i bæredygtig skovforvaltning

(Til drøftelse/beslutning)

Resumé:

Skovrådet besluttede at sende et foreløbigt input til regeringens igangværende arbejde med en natur- og biodiversitetspakke inden 31. december 2019 (generel deadline for interessent-input). Det blev aftalt at dette skulle indeholde Skovrådets anbefalinger om anvendelse af biomasse (som tidligere var sendt til miljøministeren) samt en evt. ny anbefaling om dødt ved, hvis rådet kunne nå til enighed herom. Nora Skjernaa Hansen tilbød og blev betroet at prøve at samle enighed om en sådan eventuel ny anbefaling. Skovrådet besluttede endvidere at koncentrere det næste møde om biodiversitetshensyn i produktionsskov og om fremme af skovrejsning som klimavirkemiddel. Mødet blev fastlagt til den 28. februar 2020. Et underudvalg bestående af Niels Otto Lundstedt som formand samt Lisbet Christoffersen og Nora Skjernaa Hansen blev nedsat mhp. at udarbejde et diskussionsoplæg om biodiversitet forud for temamødet, gerne med evt. udkast til anbefalinger fra Skovrådet. Frist for arbejdsgruppens input til sekretariat og formand blev sat d. 31. januar 2020 mhp. udsendelse til Skovrådet d. 7. februar 2020.

Carsten With Thygesen rekapitulerede, at Skovrådet på sidste møde havde besluttet at arbejde videre med biodiversitetshensyn i skovforvaltning, og at hensigten på dette møde var at få etableret et underudvalg, der kunne arbejde videre med emnet. Dette med henblik på at udarbejde et oplæg til diskussion og eventuelle udkast til anbefalinger, som skovrådet kunne drøfte på næste møde og eventuelt enes om, så sådanne efterfølgende kunne fremsendes til miljøministeren i 2. kvartal 2020.

Set i lyset af, at der lå en generel invitation til interessentininput til regeringens arbejde med en natur- og biodiversitetspakke allerede inden årets udgang foreslog formanden følgende plan for skovrådet:

- 1) Skovrådet kunne senest den 31/12 2019 genfremsende anbefalingerne fra september om biomasse og med særlig fremhævelse af de mest relevante for biodiversitet (nr. 2, 3 og 4).
- 2) Skovrådet kunne derefter udarbejde supplerende anbefalinger om biodiversitetshensyn på et temamøde ultimo februar mhp. at få sådanne klar inden et forventet større interessentmøde om regeringens natur- og biodiversitetspakke. De skulle i så fald udarbejdes på samme temamøde som det allerede planlagte om skovrejsning. Formanden indstillede til det formål, at der blev nedsat et underudvalg, der skulle arbejde på et diskussionsoplæg og udkast til evt. anbefalinger fra skovrådet om biodiversitetshensyn i skovforvaltning – med særlig fokus på produktionsskov. Sekretariatet oplyste, at temamødet evt. kunne foregå d. 28. februar 2020 på Naturcenter Amager.
- 3) Skovrådet kunne overveje yderligere drøftelser og eventuelle anbefalinger efter afslutning af og afrapportering fra det danske INTEGRATE-formandskab, der har sidste møde ultimo april 2020.

[En kort statusorientering om INTEGRATE-formandskabet og invitation til deltagelse i Gribsskov-arrangementet 29-30. april 2020 er sendt til alle skovrådsmedlemmer den 7. februar 2020, Red.]

Ad 1)

Nora Skjernaa Hansen syntes, det var en god idé at indsende de tidligere anbefalinger om biomasse. Hun foreslog, at Skovrådet tilføjede en anbefaling om dødt ved i skovene.

Sofie Tind Nielsen, Lisbet Christoffersen og Henrik Skibsted Jakobsen bakkede op om Nora Skjernaa Hansens forslag.

Kristian Gernow, Michael Glud, Niels Otto Lundstedt og Tanja Blindbæk Olsen støttede også alle, at de tidligere anbefalinger om biomasse blev genfremsendt til den aktuelle proces om en biodiversitetspakke. De efterlyste samtidig lidt mere diskussion om det mulige indhold i en eventuel supplerende anbefaling om dødt ved allerede inden d. 31/12 2019.

Tanja Blindbæk Olsen tilføjede, at der behov for øget viden om, hvad der er bedst for biodiversitet i de dyrkede skove, også i forhold til dødt ved - skal det fx helst ligge i bunker eller spredt?

Nora Skjernaa Hansen bemærkede, at anbefalingen måske kunne gå på noget med at arbejde for et mål for en vis minimumsmængde af dødt i skovene. Hun vurderede på baggrund af en efterfølgende drøftelse, at det måske godt kunne være muligt at nå til enighed om noget i den retning inden årsskiftet og tilbød at stille sig i spidsen for et forsøg på at nå en sådan enighed.

Carsten With Thygesen konkluderede, at der var enighed i rådet om som et foreløbigt input fra skovrådet til regeringens natur- og biodiversitetspakke at indsende de fem tidligere anbefalinger om biomasse med en markering af, hvilke der er mest relevante for biodiversiteten. Han opfordrede samtidig Nora Skjernaa Hansen til i lyset af drøftelserne og efter skovrådsmødet at udarbejde et konkret udkast til en eventuel supplerende anbefaling om dødt ved og derefter arbejde videre med forsøget på at finde enighed i Skovrådet herom inden årsskiftet.

[Efterfølgende blev der samlet bred opbakning bag en sådan supplerende anbefaling om dødt ved. Denne blev sammen med de tidligere fem anbefalinger om dødt ved og et kort følgebrev, der ridsede

baggrunden op, indsendt af formanden som input fra Skovrådet den 19. december 2019. Det samlede input med følgebrev og anbefalinger blev samtidig lagt på Skovrådets hjemmeside, Red].

Ad 2)

Carsten With Thygesen noterede generel opbakning til ideen om et dobbelt temamøde i februar om biodiversitet og skovrejsning og efterlyste derefter frivillige til et underudvalg om biodiversitet.

Niels Otto Lundstedt meldte sig og blev valgt som formand. Som øvrige deltagere valgtes **Lisbet Christoffersen** og **Nora Skjernaa Hansen**. Sidstnævnte foreslog desuden, at det blev overvejet om der skulle findes en ekstern facilitator til temadagen.

Henrik Skibsted Jakobsen bemærkede, at der synes at være bred enighed om at urørt skov er godt for biodiversiteten, og at der i forvejen er stor fokus på det. Derfor mente han, at skovrådet med fordel kunne fokusere på mulighederne for at fremme biodiversitet i produktionsskov, integreret i driften.

Sofie Tind Nielsen nævnte at zonerings kunne være afsættet.

Jesper Fredshavn foreslog, at underskoven kunne være et fokuspunkt for arbejdsgruppen, da der mangler blomstrende træer og buske i underskoven.

Niels Otto Lundstedt fandt, at arbejdsgruppen skulle fokusere på mulighederne for at varetage biodiversitetshensyn som et integreret element i driften, i produktionsskov. Han tilføjede, at opgaven som facilitator kunne varetages godt af formanden selv. Det vigtigste var forberedelsen op til mødet.

Sofie Tind Nielsen var enig i, at forberedelsen er vigtig. Hun tilføjede, at præcise udkast til anbefalinger gjorde det lettere for medlemmerne at sikre sig opbakning i baglandet inden temamødet.

Carsten With Thygesen bad sekretariatet undersøge mulighederne for eventuel bistand til facilitering af temamødet, inden for de ressourcemæssige rammer. Han rekapitulerede, at underudvalget for biodiversitet herefter bestod af Niels Otto Lundstedt (formand), Lisbet Christoffersen og Nora Skjernaa Hansen og opfordrede dette til at fremsende udkast til diskussionsoplæg og eventuelle anbefalinger til formanden og sekretariatet senest den 31. januar 2020, med henblik på senere udsendelse til Skovrådet den 7. februar 2020.

9. Temamøde om skovrejsning

(Til drøftelse)

Resumé:

Skovrådet besluttede at koncentrere det næste møde om biodiversitetshensyn i produktionsskov og om fremme af skovrejsning som klimavirkemiddel. Mødet blev fastlagt til den 28. februar 2020. Et underudvalg bestående af Kristian Gernow (formand), Sofie Tind Nielsen, Jes Lind Bejer og Johan Tesdorpf og Michael Glud blev nedsat mhp. at udarbejde et diskussionsoplæg om skovrejsningen forud for temamødet, gerne med evt. udkast til anbefalinger fra Skovrådet. Frist for underudvalgets input til sekretariat og formand blev sat d. 31. januar 2020 mhp. udsendelse til Skovrådet d. 7. februar 2020.

Carsten With Thygesen rekapitulerede, at Skovrådet på sidste møde havde besluttet at arbejde videre med fremme af skovrejsning som klimavirkemiddel, og at hensigten på dette møde var at få

etableret et underudvalg, der kunne arbejde videre hermed forud for det aftalte temamøde i februar. Han efterlyste frivillige til at deltage i et sådan underudvalg.

Kristian Gernow meldte sig og blev valgt som formand. Som øvrige deltagere valgtes **Sofie Tind Nielsen**, **Jes Lind Bejer**, **Johan Tesdorpf** og **Michael Glud**.

Carsten With Thygesen takkede for tilsagnene og konkluderede, at Skovrådet afholder et kombineret temamøde om skovrejsning og biodiversitetshensyn den 28 februar 2020 på Naturcenter Amager. Han rekapitulerede, at underudvalget for skovrejsning herefter bestod af Kristian Gernow (formand), Sofie Tind Nielsen, Jes Lind Bejer, Johan Tesdorpf og Michael Glud og opfordrede dette til at fremsende udkast til diskussionsoplæg og eventuelle anbefalinger til formanden og sekretariatet senest den 31. januar 2020, med henblik på senere udsendelse til Skovrådet den 7. februar 2020.

10. Meddelelser

Rikke Reumert Schaltz orienterede om arbejdsprogrammet for 2020 for ydelsesaftalen med IGN. Der er sat midler af til at følge op på handlingsplaner i Det Nationale Skovprogram og til at bestille notater, der understøtter øvrige opgaver i Miljø- og Fødevareministeriet. Der blev afholdt en interessentworkshop d. 6. maj 2019, hvor der blev arbejdet med idéer til arbejdsprogrammet for 2020. Der forventes at blive afholdt en ny interessentworkshop i foråret 2020 om arbejdsprogrammet for 2021. Skovrådet vil blive inviteret til denne workshop, når datoen kendes.

11. Evaluering af mødet

(Til drøftelse)

Carsten With Thygesen spurgte, om der var nogle refleksioner over mødet. Han håbede, at medlemmerne havde haft et godt møde til trods for ændringerne i dagsordenen.

Michael Glud var tilfreds med ændringerne i dagsordenen, da han mente, at det var bedre, at Skovrådet var vedkommende og kom med anbefalinger til ministeren på de rette tidspunkter.

12. Evt.

Nora Skjerna Hansen spurgte, om biomasseanbefalingerne var blevet sendt til klimaministeren.

Carsten With Thygesen svarede, at anbefalingerne kun er sendt til Skovrådets ressortministre (miljøministeren og fødevareministeren), da det er dem, Skovrådet skal rådgive.

Tanja Blindbæk Olsen ønskede en status på skovrejsningsordningerne. Herunder særligt en status på det aktuelle problem med den forsinkede udbetaling af støtten.

Kristian Gernow støttede op om Tanja Blindbæk Olsens kommentar og understregede, at der ønskedes en status på skovrejsningsordningerne ved hvert skovrådsmøde.

Katrine Barnkob Lindgreen kvitterede med at tilbyde en status på dette års runde af skovrejsningsordningen. Denne vil blive eftersendt.

Christian Lundmark Jensen nævnte, at alle præsentationer fra INTEGRATE mødet i Rold Skov ligger på EFIs hjemmeside: <https://informar.eu/fifth-meeting-european-network-integrate-denmark>

Carsten With Thygesen takkede for et godt møde.